

HENNA KARPPINEN-
KUMMUNMÄKI

Sinkkuus kautta aikojen

DOCENDO

Sinkkuus kautta aikojen

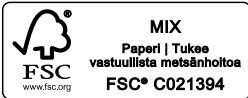

HENNA KARPPINEN-KUMMUNMÄKI

Sinkkuus kautta aikojen

docendo

© Henna Karppinen-Kummunmäki ja Docendo, 2024.

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

www.docendo.fi

Kansi: Tilla Larkiala/ Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-850-037-7

Painettu EU:ssa

Sisällys

Johdanto: sinkkuja, naimattomia ja ikäneitoja	9
KOKO SUVUN VOIMIN	13
Parinetsintää esimodernina aikana	13
Esimodernin ajan naimattomat perheihanteiden keskellä	15
"Vanhatpiiat rupsahtavat 25 vuoden iässä"	17
Liian oppinut nainen ja muut kelvottomat	20
Vallattomat poikamiehet	22
Entisaikojen seksuaalivähemmistöt	24
Syntiä ja siveyttä	26
Naimattomuuden moninaiset syyt	33
Kumppanin etsintää keskiajalla ja uuden ajan alussa	41
Hyvän aviopuolison tarkat kriteerit	42
Lemmentaiat	50
Rakkauskirjeiden vuosisadat	51
Nuoruus, hulluus ja ihanuus	54
Purkautuneet kihlaukset ja särkyneet sydämet	59
Toisten nurkissa vai omassa kodissa?	66
NAIMATTOMUUS	
AMMATINVALINTAKYSYMYKSENÄ	77
Toisen palveluksessa ja itsensä työllistäjänä	79
Piiat ja rengit	79

Käsityöläisiä, myyjättäriä ja teollisuuden duunareita	83
Harmaan talouden seksityöläiset	93
Hovin palveluksessa	97
Kirkon ja yliopiston palveluksessa	105
Nunnat, munkit, veljet ja sisaret	105
Tiedolle pyhitetty elämä	111
Opettajattaret ja virkanaiset	117
Kodeista kansankynttilöiksi	117
Sisar hento valkoinen ja neiti konttoristi	122
MODERNISOITUVA MAAILMA	
JA PARINVALINNAN MURROS	129
Uusi nainen ja ongelmalliset poikamiehet	131
Mistä miehille vaimot?	140
Seurustelun muuttuva maailma	144
Queer-yhteisön deittipaikat	151
Kuinka vastapuoli hurmataan?	152
”Halutaan puolisoksi” –	
Seuranhakuilmoituksista deittisovelluksiin	160
Uusia alkujä	165
Romansseja poikkeusoloissa	176
SINKKUIJEN KASVAVA MÄÄRÄ	185
Sinkkujen määrä kasvaa.	
Muuttuvatko asenteet?	187
Äitikortti	190
Naimattomuus vaarantaa terveytesi!	196
Tinderissä, deiteillä vai sittenkin yksin?	199
KIRJALLISUUDEN SINKKUKUVAUKSET	207
Vanhoja ja nuoria piikoja	209
Piintyneitä poikamiehiä ja neiti Marple	216

Seikkailevat nuoret naiset ja miehet	222
Kasvutarinoita ja itsensä etsimistä modernissa ajassa	229
Kohti uutta – loppusanat	237
Kiitokset	239
Lähteet	240
Loppuviitteet	261

Johdanto: sinkkuja, naimattomia ja ikäneitoja

Istun hölmistyneenä tuijottamassa puhelimeni näyttöä. Mies, jota olen tapaillut puolitoista vuotta, ilmoittaa erosta muutamalla rivillä Whatsappilla. On kuulemma löytänyt jonkun toisen. Vai sellaista peliä! En toki olettanutkaan, että tästä tulee mitään vuosisadan rakkaustarinaa, olihan meillä ikäeroa jonkin verran. Mutta eikö helvetti soikoon miehellä ole sen verran käytöstapoja, että sanoisi asian kasvojen! Tai edes soittaisi. Ja mitä ihmettä hän tarkoittaa sillä, että pitäisi jarrutella? Aikooko hän pitää minut jonkinlaisena varasuunnitelmana? Ei kiitos! Kiukku kilpailee tilasta järkytyksen ja itkun kanssa. Olin jo jonkin aikaa aavistellut, ettei kaikki ole kunnossa, mutta on tämä silti shokki. Ja ennen kaikkea suuri pettymys. Tämä oli ensimmäinen yritykseni rakentaa uutta parisuhdetta avioeroni jälkeen. Vaati paljon aikaa ja rohkeutta yrittää uudelleen. Ja viimein lokakuussa 2020, kun korona pitää kaiken muun kiinni, tapaan hänet sillä ainoalla työmatkalla koko syksynä. Näen ihmisiä ihan livenä siellä! Ei tarvinnut mennä Tinderiin. Voi tätä onnea! Sitten tulee toukokuu 2022. Kaksi vuotta odottamaani Turun yliopiston tohtoripromootioon on enää kaksi viikkoa. Tämä käänne himmentää iloani tulevasta juhlasta, mutta yksin on nyt mentävä. Ja kerättävä sydämensä palaset uudelleen.

Ollakseni heti alkuun täysin rehellinen: inhoan sanaa *sinkku*. Vaikka tätä kirjaa kirjoittaessani olen itsekin sellainen: eronnut, yksinasuva, parisuhteeton. Sinkku-termiin liittyy mielessäni jotain negatiivista, epätoivoista, enkä itse koe elämäni sellaiseksi. Juuri tässä elämänvaiheessa viihdyn yksin. Edelliset parisuhteet ovat menneen karille enemmän ja vähemmän karvaasti. En kaipaa draamaa, pahaa oloa ja unettomia öitä. Oma naimattomuus- tai sinkkuushistoriani on suhteellisen lyhyt. Jos teini-ikää ei lasketa, olen ollut sinkku ensi kertaa vasta yli kolmekymppisenä. Tapasin aviomieheni ollessani kaksikymmentävuotias. Olimme yhdessä 12 vuotta, kunnes erosimme. Sitten oli tämä seuraava yritys, joka sekään ei mennyt kaksisesti. Sen sijaan, että olisin jäänyt kovin pitkään asiaa suremaan, päätin toteuttaa haaveeni koiran hankkimisesta. Koira on helpompi kouluttaa, ja se on uskollinen. Tai ainakin teoriassa se on helpompi kouluttaa. Joka tapauksessa lokakuussa 2022 elämäni astui Topi Sorsakoski, shetlanninlammaskoira. Hän on assistenttini ja henkilökohtainen valmentajani. Kirjailijan työ vie helposti mennessään, joten on vain hyvä, että joku pitää huolen ulkoilutauoista ja säännöllisestä päivärytmistä.

Vuodenvaihteessa 2022 saan oikein mukavan sähköpostin. Ammatillinen idolini, Anna Kortelainen, jonka kanssa olen esiintynyt samana syksynä monta kertaa kirjamesseilla, on suositellut minua sinkkuuden historiasta kertovan tietokirjan kirjoittajaksi. Olen tehnyt väitöskirjan tyttöjen historiasta ja julkaissut aiemmin sukupuolihistoriaan ja tunteiden historiaan liittyviä tietoteoksia. Viimeisimmässä kirjassani käsittelin sydänsuruja, joten hyppääminen naimattomien maailmaan tuntui täysin luontevalta. Ja onhan se aivan luksusta, että aihetta tarjotaan kirjoittajalle, eikä toisinpäin!

Kädessäsi on kirja, joka käsittelee naimattomuuden ja parisuhteettomuuden historiaa keskiajalta nykypäivään. Painopiste on länsimaisessa kulttuuripiirissä, Euroopassa ja Yhdysvalloissa, sillä se on itselleni tutuin ja pystyn analysoimaan sen ilmiötä kaikkein parhaiten. Pyrin ottamaan huomioon myös seksuaalivähemmistöt, mutta väistämättä heteronormi jyllää lähteiden osalta. Huolimatta siitä, että länsimainen kulttuuri ja varsinkin reformaation jälkeinen kristillinen kirkko ovat suosineet avioliittoa, naimattomia – niin miehiä kuin naisia – on ollut historian kaikkina aikoina. Kuten tämä teos osoittaa, he eivät ole eläneet vain odottaen sitä oikeaa tai ollen sukulaisten armopalojen varassa, vaan tehneet uraa, nauttineet elämästä ja myös haaveilleet rakkaudesta. Asenteet naimattomuutta kohtaan ovat vaihdelleet, joskin kohti nykyaikaa tultaessa yksinasumisesta ja parisuhteettomuudesta on tullut yhä enemmän valtavirtaa. Silti tietynlainen parisuhdenormi on edelleen olemassa.

Sana sinkku tulee tietenkin englannin kielen sanasta *single*. Naimatonta ihmistä tarkoittavaksi sanaksi se vakiintui englannissa vuonna 1964, mutta suomen kielessä sinkkua alettiin käyttää todennäköisesti laajemmin vasta 2000-luvun alkuvuosina. Suomessa on ollut käytössä sellaisia sanoja kuin vanhapiika, vanhapoika, peräkammarinpoika, ikäneito, poikamies, poikamiestyttö, neiti-ihminen ja niin edelleen. Arjen tasolla jokainen voinee määrittää itse, miksi haluaa itseään luonnehdittavan – onko sinkku, eronnut, rouva tai poikamies.¹ Koska olen itse ollut kerran rouva, olen rouva myös jatkossa. En palaa neidiksi avioeron jälkeen. Vielä en tosin osaa päättää, olenko mieluummin eronnut vai jotain muuta. Todella vaikeaa!

Tämän kirjan nimessä joka tapauksessa komeilee sana sinkku. *Sinkkuus kautta aikojen* ei ehkä ole tieteellisesti

kaikkein tarkin ilmaisu, mutta se ainakin toivon mukaan antaa heti käsityksen, mistä tässä kirjassa puhutaan: josain elämänsä vaiheessa ilman parisuhdetta olevista ihmisistä. Koska länsimaisessa historiassa avioliitto oli pitkään odotusarvoinen asia ja naimattomuus enemmän poikkeus-tila, kovin tarkka erottelu ei ole tässä yhteydessä mielekäästä, puhumattakaan siitä, että seksuaalivähemmistöjen oikeus viralliseen parisuhteeseen on mahdollistunut vasta hiljattain. Siksi käsittelen tässä kirjassa kaikkia jossain elämänsä vaiheessa ilman parisuhdetta olevia, olivatpa he sitten eronneita, leskiä, itsellisiä tai parisuhdetta etsiviä. Koska kirja kattaa pitkän ajanjakson, yhden yhteisen käsitteen löytäminen kuvaamaan ilman parisuhdetta olevaa henkilöä on vaikeaa, ellei peräti mahdotonta. Käytän siis kaikkia näitä nimityksiä sujuvasti sekaisin ja rinnakkain. Yrittäkää pysyä perässä!

Mutta koska nyt on perjantai, minun täytyy pian rientää viettämään villiä sinkku-elämää baanalle ja metsästäämään miehiä. Eli palataan asiaan! Noh, ei oikeasti. Minun täytyy viedä koira ulos, koska kello on jo viisi ja olen istunut tietokoneella koko päivän. Ehkä otan viikonlopun kunniaksi korkeintaan lasin viiniä. Keski-ikää lähestyvä ei jaksa enää valvoa. Eikä juhliä. Enkä ole *Sinkku-elämää*-sarjan Samantha Jones.

Henna Karppinen-Kummunmäki

Koko suvun voimin

Parinetsintää esimodernina aikana

Antaisitko vanhempiesi etsiä sinulle kumppanin? Tai sukulaisten tai ystävien? Aviomieheni tapasin kyllä yhteisten ystävien kautta. Olimme yhtä aikaa samoissa juhlissa. Kukaan ei ainakaan ole tunnustanut, että tilanne olisi ollut mitenkään järjestetty. Päätökset suhteista olen tehnyt aina itse. Olen ollut myös aktiivinen osapuoli alkuvaiheessa ja osoittanut kiinnostustani. Hienovaraisesti, mutta kuitenkin. Se, ovatko kumppanini olleet aina vanhempieni mieleen, onkin sitten kokonaan toinen juttu.

Esimodernina aikana, jolla viitataan karkeasti aikaan ennen 1800-lukua, ihminen eli vahvasti osana yhteisöä, perheen, suvun ja kylän jäsenenä. Kun tänä päivänä sinkut etsivät kumppania pääasiassa yksin ja omiin mieltymyksiin pohjautuen, tuolloin kyseessä oli koko suvun projekti. Yksin ei tarvinnut asiaa pätkäillä. Toisaalta myös valinnanvapaus oli rajoitetumpaa.

Esimodernin ajan naimattomat perheihanteiden keskellä

Jos esimodernina aikana oli naimaton mies tai nainen, perusoletuksena oli, että avioliitto solmittiin ennemmin tai myöhemmin. Ellei sitten ollut vammautunut, todella köyhä tai muusta syystä epäkelpo puoliso. Nimittäin tuona aikana maailman perusyksikkö oli perhe. Vain joissain tapauksissa tästä perusyksiköstä saattoi livetä esimerkiksi kirkon helmaan.

Varsinkin reformaation jälkeen alkoi korostua avioliitto ihanteellisena elämänmuotona. Avioliitto ja lasten saaminen kuuluivat aikuisen ihmisen velvollisuuksiin yhteisöä kohtaan. Perhe oli kuin yhteiskunta pienoiskoossa: hierarkkinen patriarkaatti, joka perustui velvollisuuksiin ja kuuliaisuuteen. Mies oli perheen pää. Lasten tuli kunnioittaa vanhempiaan ja palvelusväen talon isäntää ja emäntää. Perheyksikön tärkeyteen liittyi myös sukupuolisuhteiden tiukka sitominen avioliittoon.

Protestanttiset kirkonmiehet pitivät katolisen kirkon suosimaa selibaattia luonnottomana. Neitsyys ja pidättyväisyys eivät heidän mukaansa auttaneet varmistamaan taivaspaikkaa. Toki jo keskiajan kirkonoppineet olivat suositelleet, että jos ihminen ei pystynyt elämään siveästi selibaatissa, avioliitto oli toiseksi paras ratkaisu. Sakramentin asemaan avioliitto nousi 1100-luvulla. Vaikka avioliitto menetti tämän asemansa protestanttisessa kirkossa, sen hengellinen merkitys oli yhä erittäin suuri. Kun katolinen kirkko ylisti selibaattia ja sen ihmistä kehittävää luonnetta, reformaattorit puhuivat samoin sanakääntein avioliitosta – se kehitti kurinalaisuutta, uskollisuutta, siveellisyyttä

ja armeliaisuutta. Lisäksi seksuaalista halua pidettiin niin perustavanlaatuisena, ettei sen kutsua voinut vastustaa. Eli parempi vain pistää sormus sormeen ja harrastaa seksiä luvan kanssa!

Tätä taustaa vasten naimattomuus oli epäilyttävää, tai vähintäänkin poikkeustila. Sekä naimattomat naiset että lesket olivat aviomiehen vaikutusvallan ulottumattomissa, mikä koettiin patriarkalisessa yhteiskunnassa ongelmalliseksi. Toki naimattomat olivat tiettyyn ikään asti isän tai holhoojan määräysvallan alaisena, mutta lakipykälissä oli ajoittaista ja alueittaista vaihtelua. Naimattomat miehet eivät puolestaan olleet täysin lunastaneet paikkaansa patriarkalisessa yhteisössä oman perheyksikkönsä päänä. Jos avioituminen lykkääntyi, asema kotitaloudessa kävi epävarmemmaksi. Tilanne oli sama niin 35-vuotiaalla talontyttärellä kuin vanhalla pojallakin, joka asusteli naimattomana veljensä taloudessa. Suomessa naimattomat, yli 25-vuotiaat naiset saivat täysivaltaisen aseman lain silmissä vuonna 1863. He saattoivat silloin hallinnoida omaa omaisuuttaan. Perusteluna ikärajalta oli se oletus, että tuohon ikään mennessä suurin osa naisista oli jo mennyt naimisiin. Jos nainen oli vielä 25-vuotiaana naimaton, hän oli saavuttanut iän, jossa ”toivo tuen saamisesta elämään alkaa horjua, ja sen ajatuksen, että on pakotettu huolehtimaan itsestään, täytyy herätä”. Parasta ennen -päiväys oli siis olemassa.

Suhtautuminen varsinkin naimattomiin naisiin vaihteli Euroopan eri alueilla. Saksalaisissa kaupungeissa kuri oli huomattavasti ankarampi kuin esimerkiksi Ruotsin valtakunnassa. Siellä oli voimassa useita erilaisia asetuksia, jotka rajoittivat naimattomien naisten elämää. He eivät esimerkiksi voineet olla oman kotitaloutensa päänä tai ansaita elantoaan itsenäisesti. Törmäyksiä esivallan kanssa

sattui tuon tuosta, sillä kaupungit olivat täynnä palkkatyötä tekeviä naimattomia naisia. Naimattomien miesten asema ei ollut yhtä heikko, sillä he saattoivat työllistyä oppipoikina ja kisälleinä, renkeinä tai sotilaina.

”Vanhatpiiat rupsahtavat 25 vuoden iässä”

Aikakauden suhtautuminen naimattomuuteen heijastuu myös käytetyistä käsitteistä. Professori Anu Lahtisen mukaan sanat piika (*piga*) sekä neitsyttä ja neitiä tarkoittavat *jungfru* ja *fröken* ovat historialtaan hyvin samanlaisia. Aluksi kaikki nämä tarkoittivat korkea-arvoista naimatonta naista, mutta jo keskiajalla piialla viitattiin nuoreen naispuoliseen palvelijaan. Vastaavasti renki (*dreng*) viittasi alun perin poikaan tai nuorukaiseen.

Professori Kim M. Phillipsin mukaan keskiajan Englannissa tyttöyteen ja neitouteen, toisin sanoen naimattomuuteen tiettyyn ikään asti, liitettiin sellaisia määreitä kuin siveys, puhtaus, sirous, kauneus, vaatimattomuus, raikkaus sekä naisellisten intohimojen puute. Neitous ja tyttöys liittyivät vahvasti myös neitsyyteen. Neito määriteltiin neitsyeksi tai nuoreksi naiseksi, naimattomaksi sellaiseksi. Toki maid-termillä voitiin viitata myös palvelijattareen. Neitouteen liittyi puolestaan neitsyys, puhtaus, raikkaus ja turmeltumattomuus.

Väitöskirjassani tarkastelin naimattomista tytöistä ja naisista käytettyjä käsitteitä ja niihin liitettyjä adjektiiveja 1700-luvun Englannissa. Aikakauden määrittelyjen mukaan *tyttö* oli nuori ja naimaton naispuolinen henkilö. Tyttö saattoi hyvin olla niin kahdeksanvuotias kuin

25-vuotiasikin. Tyttöyden attribuutteja olivat luonnollisesti nuoruus, leikkisyys ja suloisuus, mutta myös villiys, typeruus, impulsiivisuus ja nenäkyys. Muita tyypillisiä määreitä olivat kauneus, miellyttävyyys ja viattomuus. Nämä ristiriitaiset kuvaukset kertovat aikakauden ikäkäsityksistä. Nuoruudessa oli tiettyä keskeneräisyyttä. Vasta aikuisena ihminen saattoi toimia järkevästi ja yhteiskunnan odotusten mukaisesti. Kuitenkaan siirtymä ei tapahtunut yhdessä yössä tai iän täytyessä, vaan kyseessä oli asteittainen prosessi. Nuoret vähitellen kasvoivat ja oppivat elämään aikuisen maailmassa.

Tietyn pisteen jälkeen naimattomuudesta tuli ongelmallisempaa, ja tämä näkyi myös käytetyissä käsitteissä. Englannin kielessä sana *spinster* viittasi alun perin kehrääjään (*to spin*), mutta jo 1600-luvulla käsite vakiintui tarkoittaman naimatonta naista, ja varsinkin 1700-luvun alussa siitä tuli negatiivinen termi. Myös *old maid* oli jo 1500-luvulla vähätelevä termi. Myöhäiskeskiajalla oli käytössä myös sana *wench*, jolla viitattiin minkä tahansa ikäiseen naimattomaan naiseen. Sen merkitys kuitenkin muuttui 1700-luvulla merkitsemään huoraa. Muita tyttöön viittaavia termejä olivat *lass*, *bird*, *miss* ja *damsel*. Amerikan siirtokunnissa, kuten Bostonissa, naimaton nainen oli 23-vuotiaana *spinster*, mutta yli 26-vuotiaat saivat 1700-luvulla nimityksen *thornback*. Nimi viittaa todennäköisesti piikkirauskuun, kalalajiin, jota ei ole liialla kauneudella pilattu.

Koska naimattomiin naisiin liitettiin useita ikäviä piirteitä, se osaltaan kannusti naisia etsimään aviomiestä, jopa vastentahtoisesti. 1600-luvulla elänyt Newcastlen herttuatar totesi, että monet neidot pitivät mitä tahansa aviomiestä parempana vaihtoehtona kuin lapsettoman naisen elämää. Kunnia oli tärkeämpi asia kuin onnellisuus tai

elämän mukavuus. Myös Thomas Malthus (1766–1834) väitti, että jotkut naiset suostuivat pakotettuina naimisiin siinä pelossa, etteivät vain jäisi vanhanpiian rooliin ja siten yhteisön pilkan kohteeksi. Varmasti myös taloudelliset näkökohdat vaikuttivat tähän ratkaisuun. Yksinäisen naisen elämä oli monin tavoin taloudellisesti niukempaa. Vaikka Lady Mary Wortley Montagu oli monessa suhteessa itse-näinen ja omapäinen nainen, myös hän tunnusti pelkää-vänsä naimattomaksi jäämistä. Vuonna 1711 ollessaan vielä naimaton herttuan tytär Lady Mary Pierrepont kirjoitti:

”Pelkään kuollakseni vanhaksipiiaksi jäämistä. Rapistunut tammi ikkunani edessä, lehdetön, puo-leksi mätä ja vapiseva, tuo mieleeni ikivanhan neit-syen, kaljun, mätänevät hampaat ja ruumiin tutinan.”²

Viisitoistavuotias Lady Sarah Lennox puolestaan arveli vuonna 1760, että hänestä tulee perheen vanhapiika. Toi-saalta hän ei ollut vielä kovin huolissaan, sillä häntä pidet-tiin vielä lapsena. Ehkä seitsemäntoistavuotiaana olisi syytä alkaa etsiskellä aviomiestä. Myös fyysiset puutteet saivat neidon huolestumaan kohtalostaan. 19-vuotias Anne Tracy murehti helmikuussa 1724 päiväkirjansa sivuilla, että hän on jo vanhapiika, koska oli menettänyt yhden hampaan. Koska esimodernin ajan ajattelussa nuoruus, terveys ja kauneus liitettiin yhteen, tämä huoli on ymmärrettävä. Van-huus taas merkitsi rumuutta ja fyysisiä vaivoja, ja kun ottaa huomioon aikakauden lääketieteen tason, vaivat saattoivat olla vakaviakin.

Richard Carlile kirjoitti vielä vuonna 1838, että van-hatpiiat olivat ”eräänlainen eläinten alaluokka... Naiset, joilla ei ole koskaan ollut seksuaalista kanssakäymistä,

nuupahtavat noin 25 vuoden iässä... heidän piirteensä vääristyvät ja valahtavat, ja vanhoille piioille tyypillinen luonne tulee esiin.” Mikä tämä tyypillinen luonne mahtaa olla, jää epäselväksi. On kuitenkin selvää, että naimattomuus ei todellakaan ollut toivottu asiantila, ainakaan naisille.

Liian oppinut nainen ja muut kelvottomat

Jos eläisin 1800-luvulla, en varmastikaan olisi kovin kummoinen vaimoehdokas. Varsinkaan avioeroni jälkeen. Nyt jo lähempänä neljääkymmentä ja korkeasti koulutettu. En pidä erityisesti kotiaskareista, mutta teen ne koska on pakko: ruuanlaiton, siivoamisen, pyykkäyksen. Jos joku tekisi ne puolestani, suostuisin ilomielin. Käsitöissä olen aivan kädetön. Irronneen napin pystyn ompelemaan takaisin kiinni, mutta siinäpä se onkin.

Myös nuoret 1800-luvun säätyläisnaiset näkivät avioliiton lähes ainoana vaihtoehtona. Vaikka 27-vuotias aatelisneito Ellan de la Chapelle ei erityisemmin haaveillut avioliitosta, hän totesi ystävälleen: ”Avioliitto on naisten ainoa ura – jos ei halua tyytyä sähköttämiseen tai puhtaaksikirjoittamiseen.” 1800-luvun loppupuolella oli hyvin harvoja ammatteja, joilla säätyläisnainen saattoi elättää itsensä. 29-vuotiaana Ellan huudahtaa: ”Ikäiseni naimaton tyttö on skandaali ja ongelma koko maailmalle.” Silti hän tunnusti, ettei erityisemmin välitä miehistä:

”En ymmärrä, mistä olen saanut tämän epäluulonin vahvempaa sukupuolta kohtaan – – niin se vain on,

Naimattomia, yksinasuvia ja parisuhteettomia läpi historian

Länsimaisen yhteiskunnan historia on rakentunut pitkälti avioliiton, perheen ja parisuhteiden ympärille. Silti naimattomia, yksinasuvia ja parisuhteettomia on ollut aina, vain nimitykset ovat vaihdelleet.

Luostarit tarjosivat keskiajalla naisille ja miehille vaihtoehdon avioliitolle. Myös rengit ja piiat olivat naimattomia, opettajilta ja sairaanhoitajilta edellytettiin kutsumusta, johon ei kuulunut avioliittoa.

Populaarikulttuuri on luonut kuvaa sinkkuudesta bilettävänä pintaliitona tai epätoivoisena kumppanin metsästyksenä Tindereineen ja vaatimuslistoineen.

Kirjoittaja antaa myös oman äänensä kuulua tekstissä ja kertoo hauskaasti kokemuksistaan sinkku-markkinoilla.

”Nykyaikaisella nuorella tytöllä kun ovat sellaiset pyydykset, ettei entisaikojen kasvatuksensa saanut ikäneito ikimaailmassa kykene kilpailemaan heidän kanssaan näiden keinojen käyttämisessä.” *Karjala-lehti*, 1939

FT Henna Karppinen-Kummunmäki on varsinaissuomalaistunut Pohjois-Karjalan kasvatti, kulttuurihistorioitsija ja tietokirjailija. Kirjojen aiheina ovat olleet erityisesti naisten ja tyttöjen historia sekä populaarikulttuuri. Karppinen-Kummunmäeltä aiemmin ilmestyneitä teoksia ovat mm. *Minä ja Marilyn: pin-upin historia* ja *Sydänsurujen historia*.

90.2

Kansi: Tilla Larkiala/
Taittopalvelu Yliveto Oy

DOCENDO

www.docendo.fi

ISBN 978-952-850-037-7

